

Det

Kongelige norske Videnskabers Selskabs

Skrifter

1894.

Aktietrykkeriet i Trondhjem.

1895.

(B6 2)

Indhold.

1. Direktionens Aarsberetning for 1894	Pag. I—XIV
2. Plantegeografiske undersøgelser i det indre af Romsdals amt med tilstødende fjeldtrakter II. (Reiseindberetning til det kgl. norske videnskabers selskab for sommeren 1893). Af Ove Dahl	1
3. The Norwegian Forms of Lithothamnion by M. Foslie. (With 23 Plates)	29
4. Oldsagfund i Aure og Sundalen af K. Lossius	209
5. Norske Opiliones. Lidt om deres geografiske Udbredelse. Ved Edv. Ellingsen	213

Index

1. Introduction 1

2. The History of the Church 10

3. The Doctrine of the Church 25

4. The Ministry of the Church 40

5. The Sacraments of the Church 55

6. The Church and the World 70

7. The Church and the Future 85

Direktionens Aarsberetning for 1894.

Til
Kongen!

Undertegnede Direktion for det Kgl. norske Videnskabers Selskab giver sig herved den Ære at aflægge underdanigst Beretning om Selskabets Virksomhed i 1894.

Selskabets aarlige Fest høitideligholdtes paa Deres Majestæts høie Fødselsdag den 21de Januar i Kathedralskolens Festsal ved et Foredrag af Selskabets Medlem Generalmajor O. Nyqvist om „Norges krigspolitiske Stilling før og nu og Thronhjems strategiske Betydning i Fortid og Nutid“. Foredraget er trykt i „Thronhjems Adresseavis“ 1894 Nr. 21, 22 og 23, samt i „Morgenbladet“ Nr. 43 og flg. s. A.

Deres Maj.s Bidrag til Selskabet for 1894 har som Stipendium været tilstaaet Bestyreren af Selskabets botaniske Samling til Fortsættelse af hans algologiske Undersøgelser i Thronhjemsfjorden og dens Munding. Om Udbyttet af disse Undersøgelser har underdanigst Beretning været indsendt gennem den kgl. norske Hofforvaltning. Forøvrigt henvises til nedenstaaende nærmere Meddelelser, samt Hr. Foslies Afhandling i Selsk. Skr. 1894: „The Norwegian forms of Lithothamnion“. Til zoologiske Undersøgelser i Thronhjemsfjorden har været anvendt et Beløb af Kr. 800 og til arkæologiske Undersøgelser Kr. 100. Med Hensyn til de sidstnævnte henvises til den i Selsk. Skr. 1894 indtagne Reiseberetning fra Adj. K. Lossius. Forøvrigt har Størstedelen af det arkæologiske Reises stipendium i dette og det foregaaende Aar været tildelt Kaptein Ziegler i Molde. Herved berigtiges forrige Aarsberetning i dette Punkt.

Bibliotheket har i Vintermaanederne været aabent til Udlaan fra Kl. 12¹/₂—2, i den øvrige Del af Aaret fra Kl. 12—2 de 5 første Søgnedage i Ugen, samtidig med Læseværelset. Udlaansdagens Antal har været 207, i hvilke ca. 1060 Udlaan har fundet Sted, omfattende ca. 1720 Bind og Hefter. Laantagernes Antal har været 274. Bibliotheket er i Aarets Løb forøget med ca. 480 Værker, deri indbefattet Tidsskrifter og Fortsættelser. De enkelte Bind og Hefter har udgjort ca. 1650. Efter Fag har Tilvæksten været omtrent følgende: Theologi 22 Værker, 52 Bind, Lovkyn-dighed 14—26, Medicin 15—24, Filosofi 5—18, Pædagogik 34—163, Matematik 38—55, Naturhistorie 80—230, Fysik og Kem 34—66, økonomiske Videnskaber 14—34, Sprogvidenskab 20—44, underholdende Læsning 5—5, Historie 74—358, Litteraturhistorie 27—146, lærde Selskabers Skrifter 78—230, Skrifter af blandet Indhold, deriblandt Aviser 19—100. Heraf er ca. 120 Skrifter indkomne ved Kjøb, Resten som Gave.

Manuskript- og Diplomsamlingen har ingen Forøgelse modtaget. Derimod har Kartsamlingen som sedvanlig erholdt endel topogra-fiske Karter som Gave fra Norges geografiske Opmaaling. Biblio-thekets Revision har ikke kunnet fortsættes i det forløbne Aar, da Revisorerne har været forhindret ved andre Gjøremaal.

Oldsagsamlingen har i 1894 havt en Tilvækst af 152 Nr. (Katalognr. 46064—757).

Af disse hører 27 Nr. til *Stenalderen*, blandt hvilke her skal fremhæves endel af de mere betydningsfulde.

Af Økser af Flint er der foruden et svensk Ekspl. der skal være fundet paa Øland, indkommet en fra Øksendalen i Nordmøre. Af Økser med Skaftthul er der 2 af den navnlig i det nordenfjeldske forekommende smukt formede Type N. O. 37, fra Blokken i Mel-dalen og fra Vatn i Ørlandet. Derhos er indkommet 2 andre Skaftøkser fra Ulvundeidet og fra et ikke nærmere kjendt Sted i Ytre Romsdalen. Af den særegne Form af Stenøkser med Eg, som kun er tilseben fra den ene Side (jf. N. O. 14), er erhvervet 2 Ekspl. fra Bøleseter i Flatanger og fra Gjelsten i Vestnes i Romsdalen. De er begge mærkelige ved sin usedvanlig ringe Stør-relse 5,5 og 6 cm.

Af Køller eller Hakker af Sten er indkommet 2, en fra Brevik i Grytten af den flade Form med meget sterkt fremspringende Hjørner paa begge Sider af Skafhullet, saa at den nærmer sig til at blive korsformet, og en anden fra Eidum i Stjørdalen, usedvanlig baade ved sin Længde og ved sin sterkt krummede Form, der minder om en Dobbelthakke af Jern.

Af Spydspidser af Flint er erhvervet 2 Stykker, den ene fra Edø paa Nordmøre, den anden funden sammen med en Slibesten for Stensager og nogle Flintstykker i en Myr paa Løkvik i Aure. Fra Gjelsten i Vestnes er kommet en liden Pilespids af Flint med tver, bred Eg (jf. N. O. 75).

Af Skifersager er indkommet 6 Spydspidser af meget forskellige Former, 2 fra Osjordet i Steigen, Nordlands Amt, 1 fra Osen i Bjørnør, 2 fra Sæternes i Ørlandets Sørbygd og 1 fra Løvvik i Bjørnør. Fra det sidste Sted er ogsaa kommet en paa samme Sted funden Kniv af Skifer.

Fremdeles kan blandt Tilvæksten merkes en Hammer af Sten af Formen N. O. 45 fra Midttømme i Horg. Det øvrige af Tilvæksten af Stenaldersager bestaar i Flintboller og Skjærver, Slibestene og Bryner m. m.

Af Gjenstande fra *Broncealderen* er kun indkommet en enkelt, nemlig en Celt af Bronze, ikke særlig merkelig ved sin Form og derhos nu meget ufuldstændig. Den har imidlertid sin store Betydning, da den er det nordligste hidtil bekjendte Broncealdersfund i Norge. Den er nemlig funden paa Osjordet i Steigens Prestegjæld i Salten, medens det nordligste tidligere bekjendte var et Sverd af Bronze fra Vaag paa Dønøen i Nesne Prestegjæld i Nordre Helgeland.

Fra *ældre Jernalder* er kun indkommet 2 Numere: en vævsskyttelformet Beltesten fra Tokstad i Orkedalen og en liden Perle af Guld med Forsiringer i Filegran, funden paa Giske paa Søndmøre.

Fra *yngre Jernalder* er indkommet 35 Numere, hvoraf nogle enkelte særlig skal fremhæves. Fra Hoven i Sundalen er indkommet et tveegget Sverd, tilligemed en Perle af Glas, fundet i en Haug, i hvilken der ved en tidligere Gravning for nogle Aar siden blev fundet en Mængde Klinksøm efter en Baad og Levninger af en Gryde af Jern, hvilke Gjenstande i sin Tid indkom til Samlingen.

IV

Sverdet viser sig efter Afrustningen at have en Indskrift langs Klingens paa begge Sider, hvoraf enkelte Bogstaver kan bestemmes, men som dog vanskelig vil lade sig læse i sin Helhed. Den kan neppe være identisk med nogen af de almindelig forekommende Indskrifter paa Sverd fra y. J.

Fra Østborg i Levanger Landsogn er indkommet et Gravfund, hvori bl. a. en skaalformet Spende. Fundet er gjort i en Haug lige under Borgsaasen, hvor der har været en Række af Hauger, hvorfra Samlingen ogsaa tidligere har et Par Fund, i hvilke begge der ogsaa forekommer skaalformede Spender. Fra Hen i Gryttens Prestegjæld i Romsdalen er ligeledes indkommet et Fund med skaalformede Spender.

Det interessanteste af Aarets Tilvækst af y. J.s Sager er et Fund fra Steinvik i Bjugn. Det bestaar af en Øse med et 28 cm. langt Skaft af Bronze med fine Stregforsiringer saavel paa den udbrettede Kant af Skaalen som paa Sidekanterne af Skaftet. Videre af en Kasserolle af Bronze med et 15 cm. langt bredt Skaft. Skaalen er imidlertid ufuldstændig, og Skaftet, der ellers er helt bevaret, er brækket løst fra den. Fremdeles nogle større Brudstykker af en Kjedel eller større Bolle af tyndt Bronze, der maa have haft en betydelig Vidde. Endelig er der 2 Beslagstykker af Bronze, der kan sees at have dannet Haddebeslag paa en Bøtte eller et Spand af Træ; i det ene hænger endnu et et Par cm. langt Stykke af Hadden, medens derimod intet af Træet er bevaret. Fundet er gjort under en Sten i Bunden af en for omkr. 50 Aar siden udgraven Langhaug af Sten med et stensat Kammer, hvori der dengang skal være fundet en hel Del store Klinksøm og et Sverdhaandtag af Jern. Øsen er vistnok den fuldstændigste i sit Slags, som er fundet i Norge; men et Bronceskaft i det store Fund fra Hoprekstad i Sogn (nu i Bergens Museum, Aarsb. 1887 S. 119 f.) har utvilsomt hørt til en ganske lignende Øse. En anden Overensstemmelse mellem de to Fund er, at der ogsaa i Hoprekstad fundet forekommer et Træspand, her helt bevaret, der har Beslag, som meget ligner disse fra Steinvik. Saadanne Træspand er yderst sjældne i Norge fra den yngre Jernalder. I et Fund fra Halsan i Levanger Landsogn, der findes i Selskabets Samling, er der vistnok

et Træspand med Gjorder, Hanker og Hadde af Bronze; men dette er helt dreiet af et Stykke Træ.

Blandt *middelalderiske* Gjenstande, der er indkomne i det forløbne Aar, kan nævnes nogle Inventariesager fra Horgs nedlagte Kirke i Guldalen, 2 Krucifixer af Træ, det ene antagelig fra Slutningen af det 12te Aarh., det andet fra det 13de, et temmelig lidet Alterskab fra Tiden omkr. 1500, der har indsluttet 2 udskaarne Helgenfigurer, hvoraf nu kun den ene forefindes, og paa Dørenes Indside og Udside har malede Fremstillinger af Helgener (St. Barbara, St. Erasmus, St. Sunniva og St. Olav). Dertil kommer endelig 13 (der har oprindelig været 14) Felter gothiske Masverksornamenter i Træ, smukt udskaarne og i meget varierende Mønstre, der har været indsatte i Galleriets Brystværn. Til Middelalderen maa ogsaa henføres en vel bevaret Lampe af Jern fra Leinstranden og et Horn fundet i en Myr paa Vaag i Aure, der er forsiret med omgaaende Ringe og kan sees at have været forsynet med Beslag og vistnok har været et Drikkehorn.

Ved Undersøgelserne paa Stenviksholm fremkom der ogsaa i 1894 en hel Del Fund af løse Gjenstande, hvoraf det, som var egnet til Opbevaring i Samlingen, er skjænket til den af den trondhjemske Filialafdeling af Foreningen til n. Fort.s Bev. og indført under 35 Numere. De henhører dels til Middelalderens Slutning, dels til Tiden efter Reformationen, uden at de enkelte Gjenstandes Tid som oftest nøiagtig kan bestemmes. Blandt de Ting, som sikkert kan dateres, er nogle Mynter, deriblandt en Sølvmynt (Ørtug), slaaet i Stockholm af Kristofer af Bayern (1440—48).

Alle de Jernsager, som indkommer til Samlingen, bliver nu straks afrustede og præparerede. Denne nye Præparationsmaade, der nu har været anvendt i 4 Aar, viser fremdeles særdeles tilfredsstillende Resultater, og der er al Grund til at haabe, at de saaledes præparerede Sager vil holde sig ubeskadigede i Fremtiden. Endel af de ældre Jernsager, der har været præparerede efter andre Metoder, er derimod i en mislig Forfatning, og enkelte er det nødvendigt at udskille af Samlingen.

Mynt- og Medaljesamlingen er dels ved Kjøb eller Bytte med Dubletter og dels ved Gaver forøget med 13 Medaljer (hvoraf 10

i Sølv, 3 i Bronze), 99 Mynter (hvoraf 4 i Guld, 46 i Sølv og 49 i Bronze eller Kobber), samt 3 Polletter og tæller nu med Fradrag af 7 bortbyttede Sølvmynter ialt noget over 12,300 Nr., deraf omtr. 1060 Medaljer. Fra 17 forskellige private Personer eller Foreninger er der indkommet Gaver, hvoraf især kan fremhæves flere større og værdifulde Sølvmedaljer. Kgl. Vetenskaps Akademien har saaledes skjænket et Ekspl. i Sølv af den i det forløbne Aar prægede Erindringsmedalje over dets afdøde Medlem, Carl Johan Schlytter, Selskabet for Norges Vel et Ekspl. i Sølv af den nye Belønningsmedalje og Thronhjems Turistforening en den tilkjendt Medalje, præget for Kristiansunds 100 Aars Jubilæum i forsølvet Bronze.

Revision af større Dele af Samlingen og delvis Omskrivning af Katalogen har stadig været fortsat.

Da Hr. Overlærer M. C. Carstens, der siden 1874 uden Godtgjørelse havde forrettet som Samlingens Bestyrer, af Helbredshensyn ønskede at fratæde denne Stilling, blev Samlingens Bestyrelse under 29de Januar overdraget Hr. Adjunkt B. Hartmann med en aarlig Aflønning af 300 Kr.

I Hr. Carstens' Funktionstid er Antallet af Samlingens Numere forøget til mer end det dobbelte.

Den zoologiske Samling. Tilvæksten af indenlandske Pattedyr omfatter en sjelden Flaggermus (*Vespertilio mystacinus*) fra Verdalen, indsendt af Landhandler N. Skrove, samt en lys Varietet af Elg, skudt i Rissen. Sidstnævnte er dog endnu ikke opstillet af Mangel paa Plads. Af udenlandske Pattedyr er dels ved Kjøb, dels ved Bytte erhvervet en voksen Gorilla, Mandril (*Papio mormon*) og en yngre Chimpanse. Desuden Løve (Han og Hun) og Zebra fra Omegnen af Beira og Bosi River (Mosambique i Sydafrika), samt en Hyæne.

Af Skeletter er ligeledes anskaffet en voksen Gorilla (Han), Hyæne, samt nogle Kranier.

Fuglesamlingen er forøget med endel Unger i Dundragt af *Larus*arter og af Tyvjo (*Lestris parasitica*), samt 2 Unger af Lappedykker (*Podiceps auritus*) fra Herø i Helgeland. Desuden skal nævnes Skeheire (*Platalea leucorodia*) og Lattermaage (*Larus*

ridibundus) fra Jæderen, foruden nogle andre almindeligere Arter, ialt ca. 30 Ekspl.

Fiskesamlingen er ikke meget forøget. Af den sjeldne *Pterycombus brama*, som forhen ikke havdes i Samlingen, er et smukt Ekspl. indsendt fra Helgeland, hvor det var fundet i Vandskorpen. Af den temmelig sjeldne Flyndreart *Zeugopterus punctatus*, som her i Fjorden kun var fundet som smaa Unger, er et større Eksemplar erholdt fra Gulosen, hvor den sagdes ikke at være sjelden. Dernæst er udstoppet en *Trachypterus arcticus*, ligeledes fra Helgeland, samt et Par andre, almindelige Arter. Ved Tutterøen toges med Trawl nettet en Unge, tilhørende den sjeldne Slægt Lycodes, men Arten lader sig endnu ikke med Sikkerhed bestemme.

Undersøgelserne med Trawl foretoges i Mai og Juni paa Nord-siden af Tutterøen, paa en Dybde af 80—120 Favne. Her fandtes bl. a. talrige Ekspl. af *Rhizocrinus lofotensis*, endvidere *Brisinga coronata*, samt et 4de Ekspl. af *Pteraster multipes*, næsten af samme Størrelse som de i forrige Aarsberetning omtalte, adskillige af *Archaster tenuispinus*, som hovedsagelig kun er fundet paa denne Lokalitet i Fjorden. Med Trawl nettet medfulgte desuden talrige Ophiurer, hvoriblandt *Ophiocten sericeum*, Mysider, Annelider og Mollusker (især *Modiolaria nigra*, *Nucula tenuis*, *Leda pernula*, *Portlandia lucida*, *Arca pectunculoides*, *Cardium minimum*, *Conulus millegranus*, sjeldnere *Poromya granulata* o. m. a., hvormom mere vil blive at specificere, naar der kan gives en samlet Fortegnelse over alle de i Fjorden forekommende Arter). Den herværende sandblandede Lerbund viser ligesom overhovedet den fladere Bund i den indre Fjord en Rigdom paa visse Arter, men tillige en vidt forskjellig Karakter fra den ydre smale Fjord med sine steile Bergbakker, hvor mange ellers temmelig almindelige Arter, navnlig af Mollusker og Annelider, næsten ikke findes.

Senere paa Sommeren foretoges Bundskrabninger i Oculinbakkerne ved Rødberg. Disse Oculinbakker er i de senere Aar ved de mange Skrabninger tydelig blevne formindskede, men er tildels tilvoksede igjen, idet der nu hovedsagelig kun erholdtes yngre Kolonier (med færre Septa), og mange af de paa Oculinerne boende Dyr af andre Klasser synes ogsaa at være blevne sjeldnere. Imid-

lertid toges her et Ekspl. af den særdeles sjeldne *Pilidium radiatum*, som forhen kun var kjendt i et eneste Ekspl., fundet i Finmarken 1849 af Prof. M. Sars, samt et nyt Ekspl. af *Eupolynoe paradoxa*, som Samlingens Bestyrer opdagede her for nogle Aar siden, og som endnu ikke er kjendt fra nogen anden Lokaltet.

Endvidere af Crustaceer den sjeldne *Cryptocheles pygmæa*, samt et Par Mysider, som forhen ikke var fundne i Fjorden (*Hemimysis abyssicola* og *Mysideis insignis*). Af andre Arter, som dels blev fundne sidste Sommer, dels er bestemte i Aarets Løb af foregaaende Aars Indsamlinger og ikke anførte som tilhørende Fjordens Fauna, kan nævnes af Crustaceer: *Crangon Allmanni*, som synes at være ret hyppig paa de større Dybder, *Pagurus Pri-deauxi*, *Galathea nexa* og *Galathea dispersa*, af Annelider: *Nychia Admonseni*, *Nephtys paradoxa*, af Holothurier en lysgul Varietet af *Cucumaria frondosa*, samt en ikke sikkert bestemt Art af den sjeldne Slægt Molpadia. Blandt de talrige Polyzoer, som findes ved Rødbergsgrunden, kan nævnes *Quadricellaria gracilis*, *Caberia Ellisii*, *Bicellaria Alderi*, *Scrupocellaria scabra*, *Volkeria uvæ*. En Del af Samlingens Polyzoer er bestemte af Hr. Cand. Nordgaard, en Del Annelider af Hr. Cand. Bidenkap. En Mængde Ekspl. af forskellige Sødyrklasser er indsamlede til Bytte med andre Samlinger, og flere af Samlingens større udenlandske Pattedyr er tildels erhvervede paa denne Maade.

Ved Siden af Undersøgelserne i Fjorden er leilighedsvis fortsat Indsamling af *Insecta diptera*. Her kan kun nævnes enkelte Arter, der kan supplere den i Aarsskriftet for 1892 givne Fortegnelse over denne Orden. Ved Gaarden Fenstad paa Stadsbygden, hvor Samlingsbestyreren havde Station, toges paa Blomster *Chrysops nigripes*, *Syrphus æneus*, *Scæva lapponica*, *Eristalis lucorum*, *Helophilus lineatus*, *Palloptera umbellatarum* o. fl.; i Cariceterne *Lispa tentaculata*, *Tetanocera reticulata* og *T. elata*, *Dolichopus pennitarsis*, *tibialis*, *ærosus* o. fl., *Ephydra affinis*, *aquila*, *coarctata*, *Notiphila griseola*, *incana*, *tarsata*, omkring Husene: *Limosina ochripes*, *Geomyza combinata* & *G. tripunctata*, *Scenopinus niger*.

Den botaniske Samling har af Dr. I. Hagen modtaget som

Gave en smuk Samling Laver og endel Ferskvandsalger, væsentligst bestaaende af skandinaviske Arter. Af Sogneprest Chr. Kaurin har man kjøbt en Samling norske Moser, hvoraf de fleste tidligere savnedes.

De i Aarets Løb foretagne algologiske Undersøgelser har navnlig omfattet de i Fjorden og dens Munding forekommende betydelige Banker af Kalkalger (*Lithothamnion*). Af Hensyn til Bearbejdelsen af det derved indkomne Materiale i Forening med, hvad der tidligere er indsamlet især langs den nordlige Del af Kysten, udstrakte Samlingsbestyreren disse Undersøgelser til Frøien og Frøerne. Forøvrigt henvises til den under Trykning værende Afhandling i Selskabets Skrifter for 1894: *The Norwegian Forms of Lithothamnion*.

Mineralsamlingen er i 1894 forøget ved Indkøb fra Mineralien-Niederlage i Freiburg og fra Dr. Krantz i Bonn. Ved Bytte er erhvervet flere Species, som Samlingen ikke før havde.

Samlingen af Bergarter til Belysning af Trondhjems Stifts Geologi, samt Samlingen til Belysning af de Throndhjemske Kisforekomster er forøget gennem Samlingsbestyreren.

Med Hensyn til Samlingernes Aabning for Publikum har der været forholdt i Overensstemmelse med Direktionens Beslutning af 29de Januar saalydende: „Samlingerne holdes aabne det hele Aar hver Søndag og Onsdag Kl. 12—1½, og i Maanederne Mai—September Søndag Eftm. Kl. 5—6. Desuden skal der være Adgang til at besøge Samlingerne ved Henvendelse til Vagtmesteren mod Erlæggelse af Entré. For Skoleklasser, der ledsages af Lærer eller Lærerinde, betales intet.“

Som omtalt i forrige Aarsberetning havde Direktionen andraget Throndhjems Sparebanks Forstanderskab om, at Sparebankens Bidrag til Selskabet, der hidtil havde udgjort Kr. 1888, for Fremtiden maatte afrundes til Kr. 2000 aarlig. I Anledning heraf fattede Forstanderskabet under 22de Juni Beslutning om at tilstaa Selskabet et Tillæg for 1894 af Kr. 112 til det ved Forstanderskabets Beslutning af $\frac{8}{10}$ 76 indtil videre bevilgede aarlige Bidrag af Kr. 1888.

Throndhjems Brændevinssamlag har i 1894 ydet Selskabets

Byggefond et Bidrag af Kr. 10000. Da Byggefondet herved var steget til henimod Kr. 22000 eller omtrent Halvdelen af den til det nye Byggeforetagende beregnede Sum, indsendte Direktionen under 20de Oktober underdanigst Andragende om et Statsbidrag af Kr. 20000 til Dækkelse af det manglende Beløb.

Ligeledes androg man om en aarlig Statsbevilling af Kr. 2000 til Lønning af en ny Konservator ved den zoologiske Samling, idet det paavistes, at en saadan Funktionær tiltrængtes til Fortsættelse og Udvidelse af Selskabets videnskabelige Undersøgelser.

For Hans A. Benneches Stipendiefond er udarbejdet en Fundats, der under 1ste Juni er meddelt Kgl. Konfirmation. Fundatsen er aftrykt nedenfor som Tillæg til denne Aarsberetning.

Selskabet har i 1894 udgivet Skrifter for 1893 af følgende Indhold:

1. Direktionens Aarsberetning for 1893.
2. The Norwegian Forms of Ceramium, by M. Foslie (with 3 Plates).
3. Biskop Gunnerus' Virksomhed, fornemmelig som Botaniker, tilligemed en Oversigt over Botanikens Tilstand i Danmark og Norge indtil hans Død, ved Ove Dahl. (Fortsat fra forrige Aarskr.)
4. Tetraplodon pallidus n. sp. Descripsit I. Hagen.
5. Plantegeografiske Undersøgelser i det indre af Romsdals Amt med tilstødende Fjeldtrakter (Stipendieberetn. til det Kgl. n. Vidensk.s Selskab), af Ove Dahl.
6. New or critical Norwegian Algæ, by M. Foslie (with 3 Plates).
7. Arkæologiske Undersøgelser, navnlig i Aafjorden og Bjørnør i 1893, af K. Lossius.
8. Om et tvilsomt Voksested for Pleurozia purpurea (Lightf.), af I. Hagen.

I Generalforsamling den 22de Oktober foretoges Valg paa Vicepræsæs, 2 Medlemmer af Direktionen og 2 Revisorer. Til Vicepræsæs valgtes Oberstløjtnant Johs. Sejersted istedetfor Rektor H. H. Petersen, der havde frabedt sig Gjenvalg. Til Medlemmer af Direktionen valgtes Doktor I. Hagen og Adjunkt K. Lossius. De udtrædende Major Krefting og Overlærer Dahle havde frabedt

sig Gjenvalg. Til Revisorer gjenvalgtes de fratrædende, Kaptein A. B. Wessel og Cand phil. K. Dons.

Selskabets Formue ved Udgangen af 1894 udgjorde:

Hammers Legats Panteobligationer	Kr.	89,050.00
Paulsens Do. Do.	-	26,825.00
Aas og Hustrues Do. Do.	-	12,000.00
Hammers Legat i Sparebanken	-	4,546.95
Paulsens Do. i Do.	-	1,926.53
Fondet af 1881	-	887.90
Byggefondet	-	21,484.78
Kassabeholdning	-	65.71
	Kr.	156,786.87
÷ Saldo af Regnskabet for 1894	-	458.22
	Kr.	156,328.63

For Hans A. Benneches Stipendiefond, stort Kr. 20,000, aflægges særskilt Regnskab.

Selskabet skyldte til Kongsbergs Sølvverks Driftsfond Kr. 18,000.

Regnskabet for 1894 udviser følgende Indtægter og Udgifter:

Indtægt:

Beholdning fra 1893 (hvoriblandt Restancer Kr. 1,855.13 ÷ Kr. 8 00 frafaldt Medlemskontingent = Kr. 1,847.13)	Kr.	1,892.52
H. M. Kongens Bidrag	-	200.00
Statskassens Do.	-	8,000.00
Brændevinssamlagets Do.	-	4,000.00
T.hjems Sparebanks Do.	-	2,000.00
Kontingent af Medlemmer	-	848.00
Renter af Selskabets Obligationer m. m.	-	6,444.11
Udbytte af den Hjelmtj. Rosencroneske Stiftelse	-	1,884.92
Brændevinssamlagets Bidrag til Byggefondet	-	10,000.00
Refusion af erlagt Told af Spiritus	-	368.14
Indkommet i Bøssen	-	51.05
Indkommet for solgt Inventarium	-	5.00
	Balance	- 458.22
	Kr.	36,151.96

Udgift:		Kr.
Saldo fra forrige Aar		3,054.09
Lønninger	-	9,950.00
Bibliotheket	-	2,545.91
Den zoologiske Samling	-	856.45
Den botaniske Samling	-	737 53
Oldsagsamlingen	-	205.33
Do. Bibliothek	-	52.50
Mineralsamlingen	-	125.57
Myntsamlingen	-	200.60
Stipendier	-	1,300.00
Udgivelse af Skrifter	-	997.27
Renter tillagte Kapitalerne	-	1,608.02
Renter af Gjæld	-	810.00
Skatter	-	668.73
Renholdelse	-	66.63
Lys og Brænde	-	491.90
Arbejder ved Bygningerne	-	238.93
Bygningernes Inventarium	-	67.37
Afsætning til Byggefondet (hvoriblandt Brænde- samlagets Bidrag)	-	10,472.10
Forskjellige Udgifter	-	373.78
Told af Spiritus	-	23.46
Ifølge Antegnelser til Regnskabet for 1893	-	0.25
Ekstra-Honorar til Vagtmesteren	-	49.75
Kassabeholdning i Sparebanken	-	65.71
Restancer	-	1,190.08
		Kr 36,151.96

Idet Selskabet ved sin undertegnede Direktion aflægger denne Beretning, beder det sig i Underdanighed bevaret i Deres Maj.s Bevaagenhed.

Throndhjem i Direktionen for det Kgl. norske Videnskabers Selskab, Juni 1895.

K. Rygh. J. Sejersted. V. Storm.
J. Hagen. K. Lossius.

I. Richter.

Fundats

for

Hans A. Benneches Stipendiefond.

§ 1.

Fondet, der er grundlagt ved en af H. A. Benneche til det Kgl. norske Videnskabers Selskab skjænket Kapital, stor 20000 — tyve tusinde — Kroner, bliver en uangribelig Kapital, der bestyres og forvaltes af Direktionen for nævnte Selskab.

§ 2.

Kapitalen bliver at anbringe i: 1) Norske Statsobligationer, 2) Norske Hypothekbankobligationer, 3) Thronhjems Bys Kommuneobligationer, 4) Kristiania Bys Kommuneobligationer, samt 5) Pantobligationer, dog at disse maa have 1ste Prioritet inden halv Takst-værdi i Eiendomme, der er beliggende i Søndre Trondhjems Amt, og som derhos har en nogenlunde stabil, af vekslende Konjunkturer mindre afhængig Værdi (ikke rene Skoveiendomme, Fabriker, industrielle Anlæg og deslige).

Af de aarlige Renter udredes en Livrente paa 800 — otte hundrede — Kroner til Testators Søster, Fru Julie Johnsen, saalænge hun lever. Dette Beløb bliver at udrede med en Fjerdede ved Udgangen af hvert Kvartal. Det mulige Overskud lægges op til et Fond, hvorover der disponeres i Forbindelse med de øvrige Renter fra den Tid af, at disse kommer Selskabet til gode.

§ 4.

Efter Fru Johnsens Død bliver Renterne at anvende til videnskabelige og litterære Øiemed, navnlig som Stipendier for helst yngre Videnskabsmænd eller Forfattere, eller som Belønning for udmærkede videnskabelige Afhandlinger eller litterære Arbejder af anden Art.

§ 5.

Det er ikke nødvendigt, at Renterne uddeles hvert Aar. Direktionen kan disponere over Renterne til saadan Tid og i saadanne Portioner, som den maatte anse hensigtsmæssigst.

§ 6.

Regnskab for Legatet bliver aarlig at indsende til vedkommende Departement til Revision og Decision.

Throndhjem i Direktionen for det Kgl. norske Videnskabers Selskab den 23de April 1894.

H. H. Petersen. O. Krefting. H. Dahle. V. Storm.

I. Richter.